

Naturviterne
Keysersgate 5
0165 Oslo

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref: JP

Dato: 24.03.2011

Revidering av strategi for bærekraftig utvikling

Vi viser til høringsbrev datert februar 2011 om revidering av strategi for bærekraftig utvikling. Naturviterne støtter beslutningen om å videreføre gjeldende rammeverk i nåværende strategi.

Det er viktig at strategien og indikatorsettet følger opp de mål man setter. For virksomheter under statlig og kommunal kontroll bør oppfyllelsen av bærekraftmål bli belønnet positivt med økonomiske midler. Man bør også vurdere økonomiske insentiver ovenfor det private næringsliv for å oppfylle bærekraftmål. Indikatorer kan være en løsning for å få større måloppnåelse på dette området, men det må knyttes direkte til bevilgninger og andre rammevilkår. Dette må ikke bli enda et område man rapporterer på uten at det får betydning. Denne rapporteringen bør implementeres også på underliggende nivåer, f.eks mot kommunene for å få bedre forankring og større bevissthet omkring bærekraftprinsippet.

All beslutning både i privat og offentlig virksomhet bør være grunnlagt på bærekraft i tillegg til andre mål som kan være spesifikk for den enkelte virksomhet. Bærekraft bør være et overordnet mål som er en del av all ledelse. Staten bør innføre miljøledelse i alle ledd og alle virksomheter. Det private næringsliv bør stimuleres til å gjøre det samme, bla gjennom statens innkjøpsrutiner og rammevilkår ellers.

Vi vil i de videre innspill konsentrere oss om hovedområde 3. Biologisk mangfold og kulturminner og 4. Naturressurser.

Spørsmål A og B: De 18 indikatorene gir etter Naturviternes mening et relativt godt bilde av utviklingen på sentrale områder. For å se på utviklingen i norsk naturmangfold er bestandsutviklingen for hekkende fugler i økosystemer på land valgt ut. Andre bærekraftindikatorer på hovedområde 3 er vannforekomster (ferskvann og kystvann) med god eller svært god økologisk status. I tillegg har vi bærekraftindikator 10 som er beregnet gytebestand for nordøstarktisk torsk, norsk vårgytende sild, nordsjøtorsk og nordøstarktisk sei sammenlignet med føre-var-grenseverdier og indikator 11 som er irreversibel avgang av produktivt areal.

Vi har de senere år hatt en betydelig avgang av matjord i Norge, og det bør derfor komme fram i rapporteringen i nasjonalbudsjettet at det har vært en negativ utvikling på denne indikatoren. Regjeringen egne nettsider (LMD) viser at 13 000 daa av dyrket eller dyrkbar jord omdisponeres årlig. Nåværende rapportering i nasjonalbudsjettet blir for omtrentlig og mister dermed gjennomslagskraft.

Av disse totalt atten indikatorene er det heftet usikkerhet ved tre av dem (boks 7.2 s. s.171). Usikkerhetsmomentene er alle knyttet til indikatorene vi har nevnt. Naturviterne ber Finansdepartementet styrke både datainnsamlingen og den påfølgende analysen til disse indikatorene slik at usikkerheten etter hvert blir eliminert.

Utvalget av indikatorer på felt 3 og 4 synes godt, men det er klart at med de utfordringene vi står overfor med tanke på klimaendringene bør indikatorsettet etter hvert utvides noe. Spesielt bør det vurderes en indikator som kan fange opp endringene i områder kjennetegnet av marginale naturforhold.

Spørsmål C: Arbeidet med å utvikle indikatorer for måling av livskvalitet er et svært interessant arbeid. Hvis det tas utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås indikatorer (s 93) savnes det en indikator som går på befolkningens utbytte av opplevelser i naturmiljøet. Vi vet at grøntstruktur i boområder er svært viktig for folks livskvalitet og mulighet til fysisk aktivitet. Arealplanlegging er dermed viktig for en slik indikator og bør fanges opp. Ser vi på figur 3.15 (s.90) ser vi at flere av egenskapene her er knyttet til natur og klimaendringer. For eksempel ser vi her at liten frykt for negative hendelser scorer relativt høyt. Da er det viktig å ha Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps ord i mente om at hendelser som ras, flom og vind er de største truslene mot det norske samfunnet i dag. Sett på bakgrunn av dette er det viktig at når livskvalitet skal måles må det tas hensyn til forhold knyttet til naturopplevelser og endringer i muligheten til slike opplevelser som en følge av klimaendringer. Klimaendringens virkning på muligheten til å drive jordbruk og fiske bør også fanges opp av en av livstilsindikatorene. For øvrig viser vi til Stiglitz-kommisjonens punkt 12 (boks 3.11, s.93).

Med vennlig hilsen

Finn Roar Bruun
Leder

Trygve Ulset
Politisk utreder